

Scenariusz działania Budżet obywatelski

Proponujemy Wam kilka scenariuszy pracy nad budżetem obywatelskim w Waszej gminie.

Zaproponowane poniżej kroki są tylko ogólnym zarysem działań jakie można podjąć i chcemy, żeby były dla Was inspiracją. Docelowy sposób realizacji zadania oraz plan działań ustalicie indywidualnie koordynatorką lub koordynatorem Waszego województwa.

Wariant I. Wdrażamy budżet obywatelski miasta/gminy

Ścieżka ta przeznaczona jest dla osób, które chciałyby podjąć działania zmierzające do wprowadzenia budżetu obywatelskiego w swoim mieście.

Poziom 1

Krok 1. Przygotujcie argumenty

We współpracy z koordynatorem, przygotujcie postulaty dotyczące wdrożenia budżetu obywatelskiego, opracujcie główne założenia tego procesu, argumenty na rzecz wdrożenia.

Krok 2. Zorganizujcie spotkanie dla mieszkańców

Zorganizujcie spotkania dla mieszkańców na temat budżetu obywatelskiego oraz powołajcie na nim grupę roboczą na rzecz wprowadzenia budżetu obywatelskiego w mieście.

Krok 3. Promujcie Wasze pomysły

Przygotowanie artykułu na temat budżetu i wyślijcie go do lokalnych mediów

Krok 4. Przedstawcie pomysł władzom

Przygotujcie i przedstawcie władzom miasta oficjalną petycję na rzecz wyodrębnienia w budżecie miasta budżetu obywatelskiego.

Poziom 2

W przypadku działania rozszerzonego celem jest doprowadzenie do podjęcia przez radę miasta uchwały na temat powstania budżetu obywatelskiego.

Krok 1. Znajdźcie sojuszników

Przeprowadźcie diagnozę potencjalnych sojuszników wdrożenia budżetu obywatelskiego – sprawdźcie, kto może Wam pomóc w staraniach na rzecz podjęcia uchwały.

Krok 2. Poznajcie opinie burmistrza oraz radnych

Zorganizujcie spotkanie na temat budżetu obywatelskiego z władzami, na którym zaproponujecie plan

działania

Krok 3. Namówcie władze do powołania Zespołu ds. budżetu obywatelskiego

Celem zespołu będzie wypracowanie zasad Budżetu Obywatelskiego oraz procedury przebiegu procesu.

Krok 4. Lobbujcie za podjęciem uchwały

Namawiajcie radnych do podjęcia uchwały rady miasta/gminy o wprowadzeniu budżetu obywatelskiego.

Wariant II. Oceniamy budżet obywatelski miasta/gminy

Ścieżka przeznaczona dla mieszkańców miast w których budżet obywatelski już działa, ale nie były prowadzone działania mające na celu ocenę i poprawę standardów Budżetu Obywatelskiego, lub działania te prowadzone były w stopniu niewystarczającym.

Poziom 1

Krok 1. Przeprowadźcie ewaluację

Na podstawowym poziomie zadaniem uczestników będzie przeprowadzenie społecznej lub we współpracy z władzami miasta, ewaluacji budżetu obywatelskiego. Przy wsparciu koordynatorki lub koordynatora, samodzielnie lub we współpracy z władzami miasta przygotujcie formularz oceny budżetu i przeprowadźcie wywiady lub zorganizujcie spotkania z mieszkańkami i mieszkańcami, na których zbierzecie opinie na temat budżetu obywatelskiego w Waszej miejscowości

Krok 2. Opracujcie zebrane wyniki

Spiszcie wyniki ewaluacji w formie raportu

Krok 3. Informujcie o wynikach

Upublicznijcie wyniki Waszej diagnozy w lokalnych mediach, na stronach internetowych, w mediach społecznościowych oraz na spotkaniu z mieszkańcami i władzami

Poziom 2

Krok 1. Zbierzcie opinie od osób zaangażowanych w realizację budżetu obywatelskiego w Waszym mieście

Zapytajcie co o budżecie obywatelskim sądzą radni, urzędnicy, wnioskodawcy, propagatorzy i głosujący na projekty

Krok 2. Przeanalizujcie zebrane informacje

Opracujcie zebrane opinie w formie raportu. Odnieście je do standardów prawnych oraz merytorycznych budżetów obywatelskich

Krok 3. Wypracujcie rekomendacje

Na podstawie zebranych opinii wypracujcie rekomendacje zmian w lokalnym budżecie obywatelskim. Nie zapomnijcie o przekazaniu rekomendacji mieszkankom i mieszkańcom oraz władzom samorządowym.

Przedstawienie wyników oceny powinno mieć miejsce podczas zorganizowanej publicznej debaty lub np. podczas sesji rady miasta. ~~Podjmijcie wysiłki aby opracowane przez Was rekomendacje zostały przez władze przyjęte i wprowadzone do regulaminu budżetu obywatelskiego~~

Wariant III. Wdrażamy budżet obywatelski osiedla/dzielnicy

Ta ścieżka adresowana jest do osób, które chciałyby skupić się na poprawie działania rady osiedla, czy rady dzielnicy.

Krok 1. Analiza przepisów

Sprawdźcie statut miasta i osiedla/dzielnicy pod kątem możliwości wyodrębnienia budżetu obywatelskiego osiedla/dzielnicy

Krok 2. Zorganizujcie spotkanie z mieszkańcami dzielnicy/osiedla

Na spotkaniach omówcie możliwości wprowadzenia budżetu obywatelskiego w dzielnicy/osiedlu i zbierzcie opinie na ten temat mieszkańców

Krok 3. Przygotujcie uchwałę

Przy wsparciu koordynatora lub koordynatorki przygotujcie propozycję przepisów umożliwiających wprowadzenie budżetu obywatelskiego

Krok 4. Przygotujcie petycję do władz samorządowych

Na spotkaniach z mieszkankami i mieszkańcami, w miejscach publicznych, podczas lokalnych festynów, zebrań, spotkań, imprez zbierajcie podpisy pod petycją

Krok 5. Spotkajcie się z władzami osiedla/dzielnicy i miasta

Rozmawiajcie z przedstawicielami rad osiedla/dzielnicy, zorganizujcie publiczne spotkanie z przedstawicielami rady osiedla/dzielnicy. Przekażcie wszystkim radnym oraz prezydentowi miasta petycję od mieszkańców

Wariant IV. Wdrażamy budżet obywatelski w szkole.

Jeśli jesteś uczniem, nauczycielem, rodzicem lub po prostu interesujesz się tematyką budżetów partycypacyjnych i chciałbyś wprowadzić taki mechanizm w jednej ze szkół w Twoim mieście, to ta ścieżka jest dla Ciebie.

Przy wsparciu koordynatorki lub koordynatora postaracie się o wprowadzenie w Waszej szkole procedury

w ramach, której uczniowie, rodzice i nauczyciele będą mieli możliwość współdecydowania o części wydatków z budżetu szkoły. Przede wszystkim decyzje te będą dotyczyły planowanych remontów czy zakupów wyposażenia. W tym celu wraz z koordynatorem przygotujcie propozycje odpowiednich rozwiązań, postarajcie się o przychylność dyrekcji szkoły oraz władz samorządowych i rad rodziców. Zorganizujcie spotkanie informacyjne na temat tego czym jest budżet obywatelski w szkole i co pozytywnego może wnieść w życie szkolnej społeczności.

Wariant V. Wdrażamy budżet obywatelski Gminnym/ Miejskim Domu/Ośrodkiem Kultury

Jeśli uważasz, że mieszkańcy powinni w większym stopniu wpływać na ofertę kulturalną, instytucji kultury działających w Twoim mieście, to można to osiągnąć poprzez realizację budżetu obywatelskiego domu kultury.

Dzięki realizacji zadania macie szansę doprowadzić do sytuacji, w której mieszkańcy miasta będą współdecydować o części budżetu domu kultury - współtworzyć ofertę kulturalną oraz wpływać na działanie domu kultury.

Zorganizujcie spotkania z dyrekcją ośrodka kultury oraz władzami samorządowymi, przedstawcie Wasz pomysł, korzyści jakie może przynieść jego realizacja oraz we współpracy z koordynatorem lub koordynatorką przygotujcie plan działań zmierzających do uruchomienia budżetu obywatelskiego w ośrodku kultury. Konieczne będzie opracowanie propozycji regulaminu budżetu obywatelskiego, planu działań związanego z realizacją budżetu w oparciu o regulamin, przygotowanie i przeprowadzenie otwartego spotkania dla mieszkańców oraz w przypadku uruchomienia procesu jego realizacji w oparciu o zaplanowany wcześniej scenariusz.

Potrzebujecie pomocy?

Skontaktujcie się z Waszym regionalnym koordynatorem lub koordynatorką.